

HONOROWY PATRONAT

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia
dr hab. Jolanta Choińska-Mika, prof. UW

ORGANIZATORZY

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

ARCHIWUM PAŃSTWOWE
W WARSZAWIE

KANCELARIA DYREKCJA
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

INSTYTUT
HISTORYCZNY
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

III OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA ARCHIWISTÓW I HISTORYKÓW „Educare necesse est...” – Warszawa, 7-8 czerwca 2018 r.

7 czerwca (czwartek)

Miejsce obrad: Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego (Sala Kolumnowa), ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, Warszawa

9.15–10.00 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW

10.00–10.30 OTWARCIE KONFERENCJI

PANEL: PATRIOTYZM — IDEA I ZJAWISKO OD POŁOWY XVIII DO XXI W.

Moderator: dr **Teresa Stachurska-Maj** (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli)

10.30–10.45 Narracja wokół bohatera. Na marginesie krakowskiego szlaku śladami Ignacego Jana Paderewskiego — współtwórcy niepodległości — mgr **Iwona Fischer** (Archiwum Narodowe w Krakowie)

10.45–11.00 Patriota w złych czasach, w złym państwie, czyli rzecz o Helmucie Jamesie von Moltke — mgr **Dorota Halina Kutyla** (Uniwersytet Warszawski, Instytut Filozofii)

11.00–11.15 Patriotyzm waszyngtoński — Stefan Korboński, Andrzej Pomian, Władysław Zachariasiewicz — mgr **Zbigniew Król** (Archiwum Akt Nowych)

11.15–11.30 Patriotyzm londyński Haliny Martin — mgr **Jan Annusewicz** (Archiwum Akt Nowych)

11.30–11.45 Patriotyzm Jerzego Giedroycia — postawa resentymentalna czy modernistyczna? — mgr **Urszula Grunwald** (Archiwum Państwowe w Warszawie)

11.45–12.00 Rola i znaczenie audycji patriotycznych w programie Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa — mgr **Katarzyna Plewka** (Narodowe Archiwum Cyfrowe)

12.00–12.15 Zagadnienia patriotyzmu regionalnego i lokalnego na podstawie dokumentów zachowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze — dr **Agnieszka Bednarz**

12.15–12.30 **DYSKUSJA**

12.30–12.45 **PRZERWA**

PANEL: WARTOŚCI PATRIOTYCZNE W PROGRAMACH SZKOLNYCH I DZIAŁANIACH ARCHIWÓW (DOŚWIADCZENIA I REFLEKSJE)

Moderator: dr **Violetta Urbaniak** (Archiwum Państwowe w Warszawie)

- 12.45–13.00** Czy archiwum może być nośnikiem wartości i idei patriotycznych?
— dr hab. **Rafał Reczek** (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu)
- 13.00–13.15** Archiwalne drogi do patriotyzmu na przykładzie działań Archiwum Państwowego w Kaliszu
— mgr **Anna Bestian-Zajęc** (Archiwum Państwowe w Kaliszu)
- 13.15–13.30** Rola Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim Oddział w Tomaszowie Mazowieckim w szerzeniu patriotyzmu w społeczeństwie — dr **Andrzej Wróbel** (Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim)
- 13.30–13.45** Patriotyzm jako element działalności edukacyjnej prowadzonej przez Archiwum Delegatury IPN w Kielcach wśród mieszkańców ziemi sandomierskiej — mgr **Robert Piwko** (Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach)
- 13.45–14.00** Miejsce patriotyzmu we współczesnej szkole — mgr **Daniel Siemiński** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Szkoła Podstawowej w Ruścu i Nadarzynie, LO w Nadarzynie)

14.00–14.30 PRZERWA

- 14.30–14.45** Mural historyczny #Pokolenia Niepodległej jako forma upamiętnienia 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości — mgr **Joanna Dardzińska** (Oddziałowe Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu)
- 14.45–15.00** Archiwum pełne pamięci — mgr **Anna Miszczyk** (Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

15.00–15.15 DYSKUSJA

PANEL: ROLA NAUK POMOCNICZYCH W WARSZTACIE DYDAKTYKA I ARCHIWISTY

Moderator: mgr **Magdalena Mołczanowska** (Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

- 15.15–15.30** *Quo vadis, humanisto?* — implementacja parserów i inne wyzwania cyfrowej rzeczywistości
— dr **Karol Dowgięto** (Narodowe Archiwum Cyfrowe)
- 15.30–15.45** Nauki pomocnicze historii w Internecie — wirtualne narzędzia wspomagające warsztat pracy archiwisty i dydaktyka — mgr **Anna Sokół** (Archiwum Narodowe w Krakowie)
- 15.45–16.00** Narzędzia internetowe w nauczaniu paleografii i neografii gotyckiej
— dr **Jacek Kordel** (Uniwersytet Warszawski, Instytut Historyczny)
- 16.00–16.15** Wykorzystanie materiałów z serwisu Szukaj w Archiwach w edukacji historycznej — o planach rozwoju serwisu archiwów państwowych — mgr **Katarzyna Zajkowska** (Narodowe Archiwum Cyfrowe)
- 16.15–16.30** Bazy danych byłych służb specjalnych jako narzędzie pracy archiwistów w Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej — mgr **Wiesław Kaczmarczyk** (Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

16.30–16.45 DYSKUSJA

8 czerwca (piątek)

Miejsce obrad: Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, ul. Świętojerska 9, Warszawa

PANEL: ROLA NAUK POMOCNICZYCH W WARSZTACIE DYDAKTYKA I ARCHIWISTY

Moderator: dr **Violetta Urbaniak** (Archiwum Państwowe w Warszawie)

- 09.00–09.15** Edukacja historyczna w kształceniu archiwistów na średnim stopniu nauczania — mgr **Barbara Bielaszka-Podgórný** (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Instytut Historii i Archiwistyki)
- 09.15–09.30** Kolendy na ferie...., czyli różne kłopoty z datacją podaną w dokumentach — dr **Hubert Wajs** (Archiwum Główne Akt Dawnych)
- 09.30–09.45** Rola genealogii w warsztacie edukatora na wybranych przykładach — dr **Dariusz Chyła** (Archiwum Państwowe w Toruniu)
- 09.45–10.00** Księgi metrykalne jako źródło do badań inteligencji dziewiętnastowiecznego Lwowa — mgr **Anna Wardzińska** (Archiwum Główne Akt Dawnych)
- 10.00–10.15** Rola nauk pomocniczych historii w edukacji szkolnej (i nie tylko). Doświadczenia Archiwum Narodowego w Krakowie — mgr **Aldona Warzecha** (Archiwum Narodowe w Krakowie)
- 10.15–10.30** **DYSKUSJA**
- 10.30–10.45** **PRZERWA**

PANEL: WARTOŚCI PATRIOTYCZNE W PROGRAMACH SZKOLNYCH I DZIAŁANIACH ARCHIWÓW (DOŚWIADCZENIA I REFLEKSJE)

Moderator: prof. UW dr hab. **Alicja Kulecka** (Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego)

- 10.45–11.00** Przykłady postaw patriotycznych w literaturze, sztuce, muzyce, filmie i prasie na lekcjach historii w szkole podstawowej — mgr **Przemysław Lewandowski** (Zespół Szkół Ogólnokształcących STO „Toruńska”, Szkoła Podstawowa Wspierania Rozwoju)
- 11.00–11.15** Edukacja patriotyczna w scenariuszach lekcji o Mazowszu — dr **Teresa Stachurska-Maj** (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Zawodowego)
- 11.15–11.30** Wbrew stereotypom — refleksje nad postawą patriotyczną sędeczanek. Koncepcja lekcji archiwalnej — mgr **Agnieszka Filipek** (Archiwum Narodowe w Krakowie Oddział w Nowym Sączu)
- 11.30–11.45** Patriotyzm oczami dziecka w projekcie edukacyjnym Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Kamieńcu Żąbkowickim „Z rodzinnego archiwum” — mgr **Anna Działczyk** (Archiwum Państwowe we Wrocławiu Oddział w Kamieńcu Żąbkowickim)
- 11.45–12.00** KONKURS poetycki „Historia najnowsza polski w poezji dzieci i młodzieży” jako przykład edukacji patriotycznej realizowanej przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku — mgr **Jolanta Brzozowska** (Oddziałowe Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku)
- 12.00–12.15** Czy i jak UX może wspierać/wspiera cyberpatriotyzm w archiwach? — dr **Rafał Leśkiewicz** (Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Informatyki)
- 12.15–12.30** Popularyzacja historii regionalnej na przykładzie Solca Kujawskiego — **Piotr Księżniakiewicz** (Towarzystwo Miłośników Solca Kujawskiego)
- 12.30–12.45** **DYSKUSJA**
- 12.45–13.30** **PRZERWA**

PANEL: PATRIOTYZM — IDEA I ZJAWISKO OD POŁOWY XVIII DO XXI W.

Moderator: mgr **Magdalena Mołczanowska** (Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

- 13.30–13.45** Kadeci Szkoły Rycerskiej w świetle źródeł przechowywanych w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie — mgr **Urszula Kacperczyk** (Archiwum Główne Akt Dawnych)
- 13.45–14.00** Orzeł Biały w powstaniu listopadowym — mgr **Grzegorz Trafalski** (Uniwersytet Łódzki, Katedra Historii Historiografii i Nauk Pomocniczych Historii)

- 14.00–14.15** Zdzisław Marchwicki z Brzeźna Wielkiego koło Ostrołęki w powstaniu styczniowym, późniejszy wiceprezydent miasta Lwowa i twórca Krajowej Wystawy w 100-lecie insurekcji kościuszkowskiej — mgr **Teresa Maria Grabowska** (Uniwersytet Warszawski, Wydział Historyczny)
- 14.15–14.30** Patriotyzm w wieku krytyki. Rozważania Elizy Orzeszkowej o miłości kraju i narodu — dr hab., prof. UW **Alicja Kulecka** (Uniwersytet Warszawski, Instytut Historyczny)
- 14.30–14.45** Władysław Tarczyński — łowicki społecznik, muzealnik i archiwista z przełomu XIX i XX w. Szkic do portretu — mgr **Marek Wojtylak** (Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Łowiczu)
- 14.45–15.00** Działalność patriotyczna Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Galicji (na przykładzie gniazda Tarnów) — dr hab., prof. PWSZ **Anna Pachowicz** (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Zakład Administracji Publicznej)
- 15.00–15.15** Patriotyzm harcerski na podstawie archiwaliów przechowywanych w Archiwum Państwowym w Warszawie — mgr **Marta Jaszczyńska** (Archiwum Państwowe w Warszawie)
- 15.15–15.30** Patriotyzm, edukacja, archiwum..... I co dalej? — dr **Violetta Urbaniak** (Archiwum Państwowe w Warszawie)
- 15.30–16.15** **DYSKUSJA I ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI**